

ברית זו והודעה כי הקשר נצחי הוא, לעד ולעולם עולמיים, וככלשון הכתוב (פסוק הבא) "למען הימים אותן אותן לו לעם", בקיום נצחי. וראה הערתה לרשות פסוק כה.

לעבך בברית: **לך ענליה, לך צו** **כולם נליות עוזין מיליה מכלה ומיליה מכלה**
ועוגליים צינמים
מצינו לשון "בינותים" גם לגבי מקום, וכמו "ונוטל את מבנותים" (סוכה פ"א
מ"ז).

כט, יב
למען הימים אחרות הימים לו לעם והוא יהי לך לאלקים באשר דבר לך ובאשר
נסבע לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב
למען הימים אותן הימים לו לעם: כל לך נכם לטוריהם למען קיס טומך לטפיו לעם.
צרייך ביאור:

א. מה חדש רש"י.

(השפט הרים מפרש שלרש"י הוקשה: מטרת הברית הייתה לזרום לשמור המצוות, ואם כן מדובר נאמר "למען הימים אותן גוי לעם"? ורש"י מתרץ ש"למען הימים גוי" אינו מתייחס ל"לעבך בברית" אלא הוא נתינה טעם ל"כלך הוא נכנס לטרזה", עיין שם. וקשה: א. הרוי אפשר לפרש פשוטו, שמטרת הברית על שמירת המצוות היא "למען הימים אותן גוי לעם והוא יהי לך לאלקים" באמצעות שמירת המצוות. ב. לפי זה היה לו להעתיק בדיור המתחילה רק את מלה "למען", וכן בפנים פירושו היה לו לכתוב רק "כל לך הוא נכנס לטרזה וכו'").

ב. בפסוק נאמר "למען הימים אותן לו לעם", ואילו רש"י (א) אומר "למען קיים", (ב) מדירק "לפניהם לעם", (ג) משמשת מלה "היום".
והסביר:

לרשות הוקשה: איך אפשר לומר שמטרת הברית היא "למען הימים אותן הימים לו לעם" (ביום פטירת משה), והרי הם נהיו לעם זמן רב לפני זה, בעת מעמד הר סיני?

לכן מפרש "למען קיים אותן לפניו לעם": מטרת הברית היא להבטיח שהברית של מתן תורה תהיה נצחית, מבלי הבט על צורת הנוגדים של ישראל.

אך עדין יש לשאול: במה גדול כוחה של ברית זו, שהיא נצחית וaina ניתנת לשינוי?

לכן מוקדים "כל כך הוא נכנס לטרוח": בברית זו הטריה הקב"ה את עצמו כביבול בטרחה מיוחדת, כתוב בפסוק הקודם "לעבור בברית ה' אלקיך ובאלתו" (דרך העברה, רשות), היינו שגם הקב"ה עבר כביבול בין המחיצות. גם: ברית זו קשורה לאalto של הקב"ה. לכן השפיעה הברית באופן מוחלט גם על ישראל, כך שלא שינו דבר מבחןם.

ומדגיש "לפניו לעם" (ולא "לו לעם"): אם ישראל הם רק עם ה' בלבד ("לו לעם"), אבל באפשרות להיות מרוחקים ממנו, יתכן גם מצב שבו לא ירגישו שם העם הנבחר, ובמילא עלולים להיות שינויים בדבר; אבל כשעומדים "לפניהם", יחד אותו, אין שום אפשרות שבriet זו תוחלש.

ומשmeta מלה "היום", כי אין כוונתו להעתיק את כל הכתוב, אלא לפרשו. לפי האמור מתורצות שתי שאלות נוספת. א. מה חדשה הברית זו על הברית שלפני. ב. מדוע מודגש בברית זו דוקא שהוא גם "עם הדורות העתידיים להיות" (רשות פסוק יד).

היום: מוס הוה אסום קיס

על "והנכם היום ככוכבי השמים לרוכב" (דברים א, י) פירש רשות "וכי ככוכבי השמים היו באותו היום, והלא לא היו אלא ששים רכוא, מהו והנכם היום, הנכם משוללים חיים, קיימים לעולם כו".

כאן מוקדים רשות (בדיבור המתחיל הקודם) שפירוש זה הוא "מדרש אגדה", ויאלו שם הוא כותב זאת סתום, היינו שהוא פשטוטו של מקרא.

وطעם הדבר מבואר בדברי רשות עצמו, שמקדים שם את השאלה "וכי ככוכבי השמים היו", וזה מכירח שאין לפירוש "והנכם היום" בפשטות (שהרי באותו יום לא היו ככוכבי השמים). הרי שפשטוטו של מקרא מכירח לפירוש "היום, משוללים חיים".

כט, יג

ולא אתם לברכם אני ברת את הברית הזאת ואת האלה הזאת
האלשיך הקשה: הרי הברית נכרתה בין הקב"ה וישראל, כאמור לעיל (פסוק יא) "אשר ה' אלקיך כורת עמך", וכייד אמר משה "אני כורת את הברית הזאת"? אבל רשות לא הוצרך לתרץ שאלה זו, שכן הכוונה היא שמשה עשה את ההכנות לכריתת הברית.